Д Г “ И Г Л И К А “ - ГР. ПЕЩЕРА УЛ. ”ВЛ. РИЛСКИ” № 26, ТЕЛ. 0893667221

Утвърдил :

Директор :……

/Величка Балканджиева/

МЕХАНИЗЪМ

ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ

НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ДГ

„ИГЛИКА“

ГРАД ПЕЩЕРА

2021/2022г

I.Въведение :

Причините за насилието и тормоза са много и комплексни и детската градина, училището и другите специализирани звена не биха могли да повлияят на всички. Но целта е успешно да намалеят тези фактори, които са свързани със средата в самата институция и които допринасят за проява на насилие и агресивни модели на поведение.

Реален напредък в справянето с насилието и тормоза може да бъде постигнат само при прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и изпълнява от всички участници в образователния процес.

II.Политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза за сигурна образователна среда в ДГ „Иглика“ – ценности, цели, принципи :

1.За сигурна образователна среда и нулева толерантност към насилие и тормоз са необходими :

- да се полагат системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- да се подобрява физическата среда (занимални, общи помещения, санитарни помещения),която не съдържа предпоставка за изява на агресивно поведение и в същото време създава условия за формирането на групата като общност ;
- да се предприемат последователни стъпки за разбиране на последиците от насилието и тормоза и мерки за подкрепа на децата за справяне с неприемливо поведение..

2.Основни **цели** на политиката за превенция и интервенция на насилието в ДГ „Иглика“ са :

- да се създаде позитивна култура и климат в ДГ ;
- да се повиши осведомеността на всички участници в процеса на предучилищното образование, че насилието е неприемливо поведение ;
- да се разработи система за превантивна работа с децата, възпитавайки у тях уважение и толерантност към различията ; да развиват чувствителност към границите на другия; кое поведение е приемливо и кое – не ; как да се реагира на неприемливо поведение и др.
- де се създаде система за интервенция, като се разработят правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз.

- Да се създаде система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и въвлечените в ситуациите на насилие и тормоз ;
- Да се създадат механизми за проследяване на ефективността от дейностите по превенция и интервенция.

3.Политиката за сигурна образователна среда в ДГ „Иглика“ ще се базира на следните **принципи :**

- Позитивна култура и климат, които приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование ; дават възможност за развитие на сигурна среда, в която децата открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието ; насърчават взаимоотношенията на уважение сред цялата общност ;
- Изграждане на капацитет за справяне с насилието ;
- Въвеждане на образователни дейности за превенция на насилието, които развиват емпатия и уважение сред децата и изграждат нулева толерантност към всички форми на насилието ;
- Своевременно вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случай на насилие и тормоз ;
- Партньорство с родителите ;
- Проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза.

II.Създаване на система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда в ДГ „Иглика“ :

1. Създаване на **координационен съвет** с ясни функции и делегирани отговорности, който планира, проследява и координира усилията за справяне с насилието и тормоза.

   Координационния съвет е в състав :

   -- **Сибел Медева** - председател на КС ;

   Членове : **--Антоанета Коралиева** – мед. сестра на ДГ;

   --**Дафинка Тончева** - учител и родител

   --**Стоимена Костадинова** – учител

2.Оценка на ситуацията :

Колективът на ДГ „Иглика“ бе запознат с темата за насилието , тормоза и противодействието им на общо събрание.

Ежедневно с децата и техните родители се провеждат разговори, беседи, разисквания, обсъждания на тема поведението на децата и имат за цел възпитаване на

социални умения и нагласи, недопускащи насилие и тормоз във взаимоотношенията между деца – деца ; възрастни – деца и деца –възрастни.

В ДГ „Иглика“ са наблюдавани форми на физическо и психическо насилие и тормоз от първо ниво между децата. Те се проявяват ежедневно в поведението на децата, най-често в играта при спречкване за играчки, за значима роля или за приятел. Най-честите места, на които се случват тези прояви са занималнята, площадката за игра, санитарните помещения, коридора и стълбите. До момента на тези прояви се реагираше със следните мерки :

- ✓ Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници;
- ✓ Проучване детайлно случилото се от учителката;
- ✓ Уведомяване на Директора ;
- ✓ Разговори с потерпевшото дете ;
- ✓ Разговори с насилника ;
- ✓ Разговори с цялата група ;
- ✓ Уведомяване и разговори с родителите.

3.План за дейността на координационния съвет за превенция и интервенция на насилието и тормоза в ДГ „Иглика“ :

Планът се изготви от координационния съвет и се прие на заседание на ПС на ДГ „Иглика“ с протокол № 1 Утвърди се от Директора със заповед № ……../15.09.2021г

Планът е изработен в изпълнение на изискванията на „Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищно образование“ и съгласно заповед РД 09-5906/28.12.2017г. на Министъра на образованието и науката.

I. Избор на координационен съвет от учители, медицински сестри, родители.

срок : септември 2021г.

II. Изготвяне от координационния съвет на оценка на ситуацията.

срок : септември 2021 г.

III. Дейности по превенция на насилието и тормоза :

1. Дейности по превенция на ниво ДГ :
   - ➢ Запознаване на целия колектив на Общо събрание с определението, проявлението и последиците от насилието и тормоза.

срок : октомври 2021 г.
отговорник : Директора на ДГ и председателя на КС

- Актуализиране на Етичния кодекс на работещите в ДГ „Иглика“ и Етичен кодекс на работещите с деца.

срок : септември 2021 г.

отговорник : Директора на ДГ

- Създаване на правила на поведение и ценности на ниво ДГ и вписване в Правилника за дейността на ДГ.

срок : ноември 2021 г.

отговорник : Сибел Медева

- Повишаване на квалификацията на педагогическия персонал чрез участие в специализирани обучения за превенция и справяне с насилието и тормоза.

срок : постоянен

отговорник : Директора

2.Дейности по превенция на ниво група :

- Децата с водещата роля на учителката създават правила на поведение и ценности на ниво група.

Срок : декември 2021г.

Отговорник - учителите по групи

- Обучителни дейности с децата с цел формиране у тях на нагласи и социални умения за здравословно и ненасилствено общуване, емпатия и толерантност към другите.

срок : постоянен

отговорник : учителите по групи

- Провеждане на тематични родителски срещи

срок : през учебно време

отговорник : учителите по групи

IV.Дейности по интервенция на насилието и тормоза :

1.Дейности на ниво ДГ :

- Водене на дневник със случай и процедури .В дневника се описва следната информация : дата , група , участници , вид насилие и ниво, предприети действия , подпис на служителя .

срок : постоянен

отговорник : Сибел Медева

- Изготвяне на становище за индивидуална работа по случай с дете в риск и насочване на детето към допълнителна подкрепа за личностно развитие

срок : при необходимост

отговорник : координационния съвет

- Насочване на случая към други служби -- Дирекция „Социално подпомагане“(Отдел „Закрила на детето“) и/или полицията.

срок : при необходимост

отговорност : председателя на Координационния съвет

2. Дейности по интервенция на ниво група :
   - Обсъждане между децата и учителя на групата с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията и възможните решения.

     срок : постоянен и при необходимост

     отговорник :учителите по групи
   - Съвместни действия между учителите и външни за ДГ специалисти (психолози, педагогически съветници)

     срок : постоянен и при необходимост

     отговорник : Директора
   - Провеждане на тематична родителска среща.

     срок : постоянен

     отговорник : учителите по групи.
   - Изготвяне на годишен доклад от КС и препоръки за създаване на по-сигурна образователна среда до директора на ДГ.

     срок : май 2022 г.

     отговорност : председателя на Координационния съвет

Този план е отворен и подлежи на изменения

изготвил : Сибел Медева

председател на КС

4.Дейности по превенция на насилието и тормоза :

4.1.Дейности по превенция на равнище ДГ :

- Актуализиране на Етичен кодекс на работещите в ДГ „Иглика“ ;
- Актуализиране на Етичен кодекс на работещите с деца ;
- Създаване на правила на поведение и ценности на ниво ДГ;
- Вписване в Правилника за дейността на ДГ ;
- Вписване в длъжностните характеристики на персонала;
- Запознаване на целия колектив с определението, проявлението и последиците от насилието и тормоза ;
- Повишаване на квалификацията на педагогическия персонал чрез обучения и курсове за превенция и справяне с насилието и тормоза.

4.2.Дейности за превенция на ниво група :

- Създаване от децата и учителите на правила на поведение и ценности на ниво група ;

- Обучителни дейности в групата, в които водеща роля има учителят – беседи, решаване на казуси, ролеви игри. Целта е да се говори открито за насилието и тормоза и се формират у децата социални умения за здравословно и ненасилствено общуване, емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др. Използват се темите от учебната програма.
- Провеждане на тематични родителски срещи.

5.Дейности по интервенция :

5.1.Дейности по интервенция на ниво ДГ :

- Водене на дневник със случаи на насилие и тормоз. В него се документират единствено случаите, съответстващи на второ и трето ниво според приетата класификация (Приложение 1),при които е необходима и намесата на КС. В дневника със случаи се описва следната информация : дата, група, участници, вид насилие и ниво, какво е предприето като действие, подпис на служителя. На базата на вписаните ситуации, КС извършва анализ и оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза. КС е отговорен за анализа и разпознаването на деца, които участват и се въвличат в ситуации на насилие и тормоз, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието. От анализа КС дава становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по смисъла на Закона за закрила на детето и ЗПУО, предлага мерки и конкретни интервенции, които могат да бъдат индивидуална, групова работа и др. КС дава становище и насочва детето към допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск. Дневникът се съхранява от председателя на КС – Сибел Медева.
- Иницииране на работа по случай, включително насочване на случая към други служби. При случаи от трето ниво, както и по преценка при случаи от второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“(Отдел „Закрила на детето“) и или полицията. Уведомените институции започват проверка на сигнала по реда на *Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция*(в Приложение 3 : Кой, кога и къде може да подава сигнал за дете в риск?),в който трябва да се включи представител на ДГ ,Иглика“. Индивидуалната работа по случай с дете се осъществява интегрирано от мултидисциплинарен екип. При становище на КС в

ДГ за иницииране на работа по случай или ако не се свика *Координационния механизъм,* психологът следва да инициира работа по случай с детето в ДГ.

Всеки служител в ДГ е длъжен при установяване на случай на насилие и тормоз незабавно да уведоми директора на ДГ.

5.2.Дейности по интервенция на ниво група – отнасят се до всички ситуации на насилие и тормоз според класификацията(Приложение 1)

- Обсъждане между децата и учителя на групата с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията, както и възможните решения;
- Съвместни действия между учител и външни специалисти. Може да се покани и външен за ДГ специалист – психолог или педагогически съветник.
- Използване на посредник при решаване на конфликта;
- Провеждане на тематична родителска среща.

6.Работа с родителите :

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност Родителите се привличат като партньори в дейностите по превенция и интервенция.

6.1. Партньорството с родителите за съдействие по превенция на насилието и тормоза да се осъществи чрез :

- Провеждане на тематична родителска среща, в която учителите да запознаят родителите с цялостната политика, основните моменти в механизма и да се дискутира готовност да участват ;
- Идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници за осъществяване на връзка между ДГ, училището и другите специализирани звена в образованието :

  --родители-специалисти(психолози, социални работници, медиатори, лекари и др.),които могат да са в полза на ДГ.

  --родители, изявили желание да се включат в групи за придружаване на деца по пътя към ДГ и обратно.

6.2.Партньорството с родители в случаи на интервенция :

Във всички случаи е необходимо родителите на участниците в ситуацията на насилие или тормоз деца да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от институцията действия за решаване на ситуацията.

6.2.1.Насоки към учителя за разговор с родителите :

- Добре е разговорът да започне със силните страни на децата и след това да се представи ситуацията. Това ще помогне за свалянето на напрежението още в началото;
- Добре е останалите родители от групата също да бъдат информирани за ситуацията и предприетите действия с цел изясняване на неизвестното и сваляне на напрежението. По този начин се ограничават различни интерпретации и спекулации поради непознаване на ситуацията. Родителите трябва да бъдат информирани, че критиките, обидите и неглежирането на другото дете или деца от тяхна страна са недопустими и само ще задълбочат конфликта.
- Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като родителите споделят техни опасения и гледни точки. От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорености – кой какво може да предприеме и какво да очаква като резултат. Конструктивно е учителя да дава конкретни препоръки на родителите какво биха могли да направят и да обсъжда дали това е според възможностите им. По преценка учителят може да насочи родителите за консултация с педагогически съветник, психолог или други специалисти при необходимост.

6.2.2.Насоки за работа с родители, които не съдействат :

В случай ,че родителите отказват да съдействат или по някакъв начин възпрепятстват действията на ДГ, учителят следва да се обърне към координационния съвет и случая да се обсъди.

7. Ресурсна обезпеченост :

7.1.Ръководството на ДГ е необходимо да осигурява :

- Запознаване на служителите в ДГ с новоизлезлите документи и резултати от проверки на ДАЗД ;
- Ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза ;
- При липса на специалисти за интервенция да се обърне към външни за ДГ такива, които са обучени за интервенция в случаи на тормоз ;
- Информация, материали по темата за насилието и тормоза в ДГ, информация за наличие на ресурси в общността и др.

7.2. МОН е необходимо да осигурява :

- Проучване на необходимостта от повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в областта на справяне с тормоза в образователните институции ;

- Обучения чрез включване на тематични области, свързани с насилието и тормоза, в националната програма за квалификация ,посредством оперативни програми и други.

КОЙ МОЖЕ ДА ПОДАДЕ СИГНАЛ :

Сигналът може да бъде подаден от самото дете, родителите, физически лица, юридически лица, както писмено, така и устно. По принцип анонимни сигнали не се разглеждат, но това не важи за случаите, отнасящи се за насилие над дете.

Настоящият документ има характер на задължителен при разработване на цялостни политики и програми, свързани с насилието и тормоза и при справяне в случаи на насилие и тормоз.

Документът е утвърден със заповед №11/15.09.2021г на директора въз основа на решение №14 на педагогическия съвет/Протокол№1/